EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 3.6.2026
COM(2026) 224 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Slovinska

{SWD(2026) 224 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Slovinska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (EU) 2024/1263 stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení rovněž stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (Smlouva o fungování EU). Evropský semestr sestává zejména z definování doporučení pro jednotlivé země a z dohledu nad jejich prováděním.

(2) Dne 16. července 2025 přijala Komise návrh nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 ([2]). Cílem návrhu je zvýšit účinnost financování Unie omezením roztříštěnosti finanční architektury a

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 (COM/2025/565 final). Navrhované nařízení je v současné době předmětem jednání se spolunormotvůrci.

podpořit členské státy při koordinaci hospodářských politik v souladu s článkem 175 Smlouvy o fungování EU.

(3) Dne 25. listopadu 2025 Komise přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovinska na rok 2026. Téhož dne přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování 2026, ve které není Slovinsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, doporučení pro doporučení Rady o lidském kapitálu v Evropské unii a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2026, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([3]) dne 21. dubna 2026 a společnou zprávu o zaměstnanosti a doporučení o lidském kapitálu dne 9. března 2026.

(4) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost Unie v příštích pěti letech. Za klíčové pilíře udržitelného hospodářského růstu označuje tři transformační požadavky týkající se inovací, dekarbonizace a konkurenceschopnosti a bezpečnosti. Evropský semestr je sladěn s Kompasem konkurenceschopnosti, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

(5) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik i v roce 2026 probíhá souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost, které je nyní ve své závěrečné fázi ([4]). Plány pro oživení a odolnost měly spolu s financováním politiky soudržnosti zásadní význam pro naplnění politických priorit evropského semestru, neboť měly účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních cyklech, a programy financované z evropské politiky soudržnosti musely zohlednit doporučení pro jednotlivé země. S blížícím se ukončením Nástroje pro oživení a odolnost je třeba zaměřit se na zachování reforem a investic, které jsou podporované a v rámci tohoto nástroje podporovány, zejména na ty, které přispívají k řešení problémů uvedených v doporučeních pro jednotlivé země.

(6) Dne 3. června 2026 Komise zveřejnila zprávu o Slovinsku pro rok 2026. Posoudila pokrok, kterého Slovinsko dosáhlo při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Slovinsko provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Slovinsko čelí. Posoudila rovněž pokrok Slovinska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(7) Dne 21. ledna 2025 přijala Rada po posouzení a doporučení Komise doporučení, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovinska ([5]). Plán se vztahuje na období 2025 až 2028 a zahrnuje fiskální korekci rozloženou do čtyř let. Rada doporučila následující maximální tempa růstu čistých výdajů: 5,6 % v roce 2025,

---

[3] Úř. věst. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[5] Doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovinska (Úř. věst. C, C/2025/640, 10.2.2025, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/640/oj).

4,4 % v roce 2026, 4,1 % v roce 2027 a 4,0 % v roce 2028, což odpovídá maximálním kumulativním tempům růstu vypočteným vůči základnímu roku 2023 ve výši 12,1 % v roce 2025, 17,0 % v roce 2026, 21,8 % v roce 2027 a 26,6 % v roce 2028.

(8) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise vyzvala členské státy, aby požádaly o aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a výrazné zvýšení výdajů na obranu, a Evropská rada na svém zasedání dne 6. března 2025 tento návrh uvítala. Na základě žádosti Slovinska přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Slovinsku umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů ([6]). Období, kdy je národní úniková doložka aktivována (2025–2028), umožňuje Slovinsku změnit priority veřejných výdajů nebo zvýšit veřejné příjmy, tak aby trvale vyšší výdaje na obranu neohrozily fiskální udržitelnost ve střednědobém horizontu.

(9) Dne 30. dubna 2026 předložilo Slovinsko roční zprávu o pokroku 2026 ([7]) týkající se dodržování doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů a provádění reforem a investic reagujících na hlavní výzvy uvedené v doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Slovinsko dvakrát za rok podává o pokroku dosaženém při provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.

(10) Růst reálného HDP v roce 2025 činil 1,1 % a inflace měřená HISC dosáhla 2,5 %. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá růst reálného HDP v roce 2026 o 1,9 % a v roce 2027 o 2,3 % a inflaci měřenou HISC v roce 2026 na úrovni 3,5 % a v roce 2027 na úrovni 2,5 %.

(11) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem ([8]) se schodek veřejných financí Slovinska zvýšil z 0,9 % HDP v roce 2024 na 2,5 % HDP v roce 2025. Zvýšení schodku v roce 2025 odráží především trvalý nárůst běžných výdajů, rekordně vysokou úroveň veřejných investic a cyklické zpomalení příjmů. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky, že v roce 2026 bude schodek veřejných financí činit 3,3 % HDP a v roce 2027 3,5 % HDP. Nárůst v roce 2026 odráží především zvýšení běžných výdajů, které souvisí s mezispotřebou vládních institucí, sociálními dávkami a mzdami ve veřejné sféře. Zvýšení schodku v roce 2027 odráží především ukončení převodů EU z grantů Nástroje pro oživení a odolnost při současně trvale vysoké úrovni veřejných investic.

(12) Dne 11. května 2026, po uzávěrce prognózy Komise z jara 2026, přijalo Státní shromáždění další opatření zvyšující schodek v oblasti daně z příjmu fyzických osob, sociálních příspěvků, daní z produktů a sociálních transferů, jejichž celkové rozpočtové náklady se podle odhadů Komise budou v roce 2026 pohybovat mezi 0,5 % a 1,0 % HDP. Očekává se, že většina těchto opatření nebude mít dočasný charakter a že zvýší schodek v roce 2026 a v dalších letech. V reakci na to připravuje odcházející vláda řadu úsporných opatření. Vzhledem k nejistotě ohledně jejich velikosti i přijetí se dopad těchto novějších opatření v této fázi nebere v potaz.

---

[6] Doporučení Rady, kterým se Slovinsku umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky) (Úř. věst. C, C/2025/3973, 20.8.2025, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3973/oj).

[7] Roční zprávy o pokroku 2026 jsou dispozici zde: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en?prefLang=cs.

[8] Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2025.

(13) Na základě odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky ([9]), které zahrnuje výdaje financované z vnitrostátních zdrojů i z prostředků EU, v roce 2025 expanzivní v rozsahu 1,6 % HDP. Předpokládá se, že v roce 2026 bude expanzivní v rozsahu 1,3 % a v roce 2027 restriktivní v rozsahu 0,7 % HDP.

(14) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem ([10]) se veřejný dluh Slovinska snížil ze 66,4 % HDP na konci roku 2024 na 65,7 % HDP na konci roku 2025. Snížení míry zadlužení v roce 2025 odráží především diferenciál úrokových sazeb a růstu snižující zadlužení. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky, že poměr dluhu k HDP se do konce roku 2026 sníží na 64,9 % a do konce roku 2027 se dále sníží na 65,1 %. Snížení míry zadlužení v roce 2026 odráží především diferenciál úrokových sazeb a růstu snižující zadlužení a vnitřní dynamiku dluhu snižující zadlužení.

(15) Na základě údajů Eurostatu ([11]) dosáhly celkové veřejné výdaje na obranu ve Slovinsku v roce 2025 1,3 % HDP, což odpovídá nárůstu o 0,2 procentního bodu HDP ve srovnání s referenčním rokem 2021. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že v roce 2026 dosáhnou 1,6 % HDP, což odpovídá nárůstu o 0,5 procentního bodu HDP oproti roku 2021.

(16) Unie nadále čelí riziku narušení dodávek energie a zvýšené volatility cen, které ještě zhoršuje geopolitické napětí, jež ovlivňuje globální trhy s ropou a zemním plynem. Zkušenosti z energetické krize v letech 2022–2023 ukázaly, že rozsáhlá a necílená opatření s sebou nesou velké fiskální náklady a jsou sociálně a ekonomicky neúčinná. Od vypuknutí války na Blízkém východě v únoru 2026 Slovinsko přijalo opatření fiskální politiky ke zmírnění dopadu vysokých cen energií na domácnosti a podniky ([12]). Patří mezi ně necílené snížení spotřební daně z motorové nafty, benzinu a topných olejů, které má trvat do konce roku, a necílené snížení environmentální daně z oxidu uhličitého, motorové nafty, benzinu a topných olejů, které má skončit v červnu 2026. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že fiskální náklady na tato opatření budou v roce 2026 činit 0,2 % HDP. V případě, že by tato opatření zůstala v platnosti do konce roku 2026, by podle odhadů Komise jejich fiskální náklady v roce 2026 činily 0,3 % HDP.

(17) Podle výpočtů Komise čisté výdaje ve Slovinsku vzrostly o 8,8 % v roce 2025 a o 13,2 % kumulativně v letech 2024 a 2025. Tempo růstu čistých výdajů v roce 2025 je nad úrovní doporučeného maximálního tempa růstu, což odpovídá odchylce ve výši 1,4 % HDP v ročním vyjádření. Při zohlednění celého období let 2024 a 2025 je kumulativní tempo růstu čistých výdajů rovněž vyšší než doporučené maximální tempo růstu, což odpovídá odchylce 0,5 % HDP v kumulativním vyjádření. S ohledem na flexibilitu vyšších výdajů na obranu, kterou poskytuje národní úniková doložka, a s přihlédnutím k celkovému období let 2024 a 2025, činí kumulativní odchylka čistých výdajů nepatrně více než 0,3 % HDP.

---

[9] Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

[10] Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2025.

[11] Eurostat, výdaje státního rozpočtu podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG).

[12] To odráží situaci k datu uzávěrky prognózy Komise z jara 2026 (4. května 2026).

(18) Podle výpočtů Komise se předpokládá, že čisté výdaje ve Slovinsku vzrostou o 7,2 % v roce 2026 a o 21,3 % kumulativně v letech 2024, 2025 a 2026. Předpokládané tempo růstu čistých výdajů v roce 2026 je nad úrovní doporučeného maximálního tempa růstu, což odpovídá odchylce ve výši 1,2 % HDP v ročním vyjádření. Při zohlednění celého období let 2024, 2025 a 2026 je předpokládané kumulativní tempo růstu čistých výdajů rovněž vyšší než doporučené maximální tempo růstu, což odpovídá odchylce 1,7 % HDP v kumulativním vyjádření. S ohledem na flexibilitu vyšších výdajů na obranu, kterou poskytuje národní úniková doložka, a s přihlédnutím k celkovému období let 2024, 2025 a 2026, činí předpokládaná kumulativní odchylka čistých výdajů 1,2 % HDP.

(19) Dne 3. června 2026 přijala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU ([13]). V této zprávě byla posouzena situace Slovinska z hlediska kritéria schodku, neboť jeho plánovaný schodek veřejných financí v roce 2026 překračuje referenční hodnotu 3 % HDP. Zpráva dospěla k závěru, že Slovinsko kritérium schodku nesplňuje. Rada zároveň aktivovala národní únikovou doložku pro Slovinsko a schodek přesahující referenční hodnotu je na základě prognózy Komise z jara 2026 plně vysvětlen nárůstem výdajů na obranu od roku 2021. Ačkoli se však Komise domnívá, že v této fázi není důvod zahájit postup při nadměrném schodku v případě Slovinska, přetrvává značná nejistota ohledně fiskálního výhledu na rok 2026 (viz 12. bod odůvodnění). Nebudou-li věrohodně a včas přijata dostatečná nápravná opatření, může to vést na podzim k zahájení postupu při nadměrném schodku v případě Slovinska. S ohledem na výše uvedené a po zvážení stanoviska Hospodářského a finančního výboru zřízeného podle čl. 126 odst. 4 Smlouvy o fungování EU nenavrhla Komise v této fázi postup při nadměrném schodku zahájit.

(20) Daňová skladba Slovinska se do značné míry zakládá na zdanění práce, které v roce 2023 představovalo 52 % celkových daňových příjmů. V souvislosti s rychle stárnoucím obyvatelstvem a úbytkem pracovníků v produktivním věku představuje velká závislost Slovinska na zdanění práce strukturální riziko, neboť vysoké daňové zatížení může odrazovat od vytváření pracovních míst a mít negativní vliv na nabídku pracovní síly a konkurenceschopnost. Slovinsko v současné době využívá méně narušující zdroje příjmů jen v omezené míře. Periodické daně z nemovitostí vytvářejí příjmy hluboko pod průměrem EU a reformy v této oblasti nebyly předloženy. Slovinsku chybí rámec pro hodnocení ekonomické efektivnosti nebo nezbytnosti rozsáhlého opakování daňových výdajů ve výši 5,2 % HDP v roce 2023. Systematická revize těchto výdajů a úprava zdanění nemovitostí by rozšířila daňovou základnu a vytvořila další fiskální prostor. Vyvážení daňové skladby směrem k udržitelnějším zdrojům, které podporují růst, zmírňuje strukturální rizika a podporuje fiskální udržitelnost.

(21) K řešení rostoucích nákladů na stárnutí obyvatelstva a zlepšení kvality veřejných financí je nutné zvýšit efektivitu veřejných výdajů. Slovinsko má sice zkušenosti s vypracováváním analýz výdajů, ty však zatím nejsou systematicky začleněny do ročního rozpočtového procesu. Institucionalizace pravidelných přezkumů výdajů v největších výdajových oblastech, zejména v oblasti sociální ochrany (17,1 % HDP), zdravotní péče (8 %), hospodářských záležitostí (5,7 %) a vzdělávání (5,5 %), by usnadnila účinnější přerozdělování zdrojů a zvýšila odpovědnost. Navzdory zvýšení

[13] Zpráva Komise vypracovaná v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (3.6.2026, COM(2026) 302 final).

sociálních transferů se míra osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením již čtvrtý rok po sobě zvýšila, což odráží zejména nárůst míry ohrožení chudobou mezi staršími lidmi a naznačuje, že systém nedokáže oslovit ty nejzranitelnější skupiny. Zvýšení efektivity by bylo možné dosáhnout lepším zacílením sociálních dávek, harmonizací roztříštěné podpory rodin a řešením nemocenských dávek. Demografický pokles, stárnutí obyvatelstva a nerovnoměrný přístup ke kvalitním základním službám (zdravotní péče a vzdělávání) prohlubují územní rozdíly, které mají dopad zejména na venkovské oblasti. Veřejné investice jsou sice stále vysoké, ale pro zajištění fiskální udržitelnosti a podporu růstového potenciálu je nutné zlepšit jejich skladbu a plánování posílenou koordinací mezi vnitrostátními a místními orgány.

(22) Provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnují podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), Evropského sociálního fondu plus (ESF+) a Fondu soudržnosti (FS), probíhá ve Slovinsku rychleji, než jaký je průměr na úrovni EU, a to z hlediska výběru projektů i plateb. Je důležité udržet současnou dynamiku a zároveň maximalizovat reálný dopad investic. Slovinsko již v rámci svých programů politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu. Některé oblasti však mohou vyžadovat další posílení provádění, včetně těch, které se týkají dovedností, výzkumu a inovací, přizpůsobení se změně klimatu, vodního hospodářství a poskytování místních služeb. Je nezbytné zajistit, aby nové investice, které Slovinsko určilo ve svém přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období, zejména ty, které souvisejí s pěti prioritami uvedenými v nařízení o přezkumu v polovině období ([14]), byly realizovány rychle a účinně.

(23) Slovinsko čelí několika výzvám souvisejícím s odvětvím energetiky, udržitelnou dopravou, odolností vůči změně klimatu a životním prostředím, podnikatelským prostředím, konkurenceschopností a nedostatkem pracovních sil.

(24) Jak je uvedeno v Kompasu konkurenceschopnosti, všechny orgány EU, vnitrostátní a místní orgány musí vyvinout velké úsilí k vytvoření jednodušších pravidel a ke zrychlení správních postupů. Komise si v oblasti snižování administrativní zátěže stanovila ambiciózní cíle: nejméně o 25 % pro všechny společnosti a nejméně o 35 % pro malé a střední podniky. Vytvořila také nové nástroje k dosažení těchto cílů, včetně systematického zátěžového testu souboru právních předpisů EU a posíleného dialogu zúčastněných stran. Aby bylo možné těmto ambicím dostát, musí jednat také Slovinsko. Přestože bylo dosaženo určitého pokroku, je nadále zapotřebí posílit spolupráci a koordinaci mezi vnitrostátní, regionální a místní úrovní. Složitost administrativních postupů údajně omezuje [67] % společností při podnikání ve Slovinsku ([15]). Podnikatelské prostředí ve Slovinsku je i nadále zatíženo strukturálními problémy, přičemž hlavní překážky pro investice a růst představují nedostatek pracovních sil a dovedností a regulační a daňová zátěž. Povolovací postupy jsou nadále obzvláště zatěžující, protože lhůty pro vydání stavebních povolení a povolení v oblasti životního prostředí jsou dlouhé, právní formality je třeba vyřizovat fyzicky a interoperabilita digitálních registrů je omezená. Přetrvávají regulační překážky jednotného trhu, které se týkají zejména přeshraničního obchodu se službami a některých regulovaných povolání, a pokrok při jejich odstraňování je nadále omezený.

---

[14] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1914 ze dne 18. září 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období.

[15] „Postoje podniků ke korupci v EU“, zpráva z bleskového průzkumu Eurobarometru, 2025.

V tomto ohledu může zvýšení rozsahu, ambicí a tempa zjednodušení právních předpisů a správní modernizace zlepšit kvalitu a snížit ceny a v dlouhodobém horizontu podpořit růst.

(25) Vazby veřejné a soukromé sféry ve Slovinsku v oblasti výzkumu a inovací, pokud jde o společné publikace, zůstávají mírně nad průměrem EU, ale země má problémy s přeměnou vynikajícího výzkumu v úspěšné produkty, zejména proto, že transfer znalostí není dostatečně kontinuální a finanční podpora výzkumu a vývoje je nedostatečná. Ačkoli jsou výdaje podniků na výzkum a vývoj ve Slovinsku na úrovni průměru EU, již tři roky klesají na 1,5 % HDP, a to zejména u malých a středních podniků. Veřejné výdaje Slovinska na výzkum a vývoj navíc stále zaostávají za průměrem EU (0,64 % oproti 0,72 % HDP) i za vnitrostátním cílem (1,25 %). Činnosti s vysokou přidanou hodnotou a inovace se nadále soustřeďují v regionu hlavního města, zatímco ostatní regiony se potýkají s nižšími investicemi do výzkumu a vývoje a slabšími výsledky produktivity, což omezuje konkurenceschopnost a růst založený na inovacích. Ačkoli probíhá několik pozitivních iniciativ, včetně projektů strategického financování a cílené podpory návrhů s vysokým potenciálem, je k plnému využití inovační kapacity Slovinska a dosažení její plné realizace důležité účinné zavádění alternativních investičních nástrojů, a to zejména pro startupy. Slovinsko se snažilo zlepšit řízení výzkumu a inovací tím, že většinu politik v oblasti výzkumu a inovací sloučilo pod jedno ministerstvo, aktualizovalo zákon o činnostech v oblasti výzkumu, vývoji a inovací a vytvořilo horizontální koordinační mechanismy pro zefektivnění politických iniciativ, které byly součástí slovinského plánu pro oživení a odolnost (RRP). Přestože tyto reformy byly provedeny, jejich dopad zatím není hmatatelný a mechanismy mohou vyžadovat přidání prvku monitorování pro sledování pokroku a případné posílení. Kromě toho dosud není zaveden systematičtější přístup k transferu znalostí, což může bránit přeměně vysoce kvalitního akademického výzkumu na komerčně životaschopné produkty.

(26) Slovinské podniky se spoléhají převážně na bankovní financování, a to z důvodu méně rozvinutého kapitálového trhu v zemi a omezené účasti domácích institucionálních investorů na financování inovativních společností a začínajících podniků. Odvětví soukromého a rizikového kapitálu jsou podstatně méně vyspělá než jejich protějšky v EU, přičemž jejich aktiva v roce 2024 činila v uvedeném pořadí pouze 0,04 % a 0,01 % HDP, zatímco průměr EU je 0,46 % a 0,06 % HDP. Slovinské domácnosti navíc drží velkou část svých finančních aktiv v hotovosti a vkladech, než aby investovaly do tržních finančních nástrojů. Sektor penzijních fondů má nízkou úroveň aktiv, která v roce 2024 tvořila pouze 7,1 % HDP, což je třetí nejnižší úroveň v EU. Trh nebankovního financování ve Slovinsku se musí rozšířit a diverzifikovat, aby se zvýšila dostupnost rizikového kapitálu a podpořily inovační investice a dlouhodobá konkurenceschopnost. Vývoj kapitálového financování a rizikového kapitálu postrádá podporu kapitálových investic ze strany poskytovatelů penzijního pojištění, které mohou přispět k nárůstu doplňkového penzijního pojištění a jsou důležité pro růst inovativních startupů.

(27) Významný podíl slovinského energetického mixu nadále tvoří fosilní paliva (58 %), jejichž značná část se dováží, což přispívá k vyšším a volatilnějším cenám, které následně ovlivňují konkurenceschopnost. Slovinsko se dále muselo spolehnout na statistický převod, aby splnilo svůj národní cíl v oblasti energie z obnovitelných zdrojů (25 %). Navzdory určitému pokroku je zapotřebí dalšího úsilí na urychlení zavádění obnovitelných zdrojů energie ve všech odvětvích, včetně využívání ukládání energie a zavádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Přestože se i nadále provádějí

opatření ke zvýšení energetické účinnosti, zejména renovace budov, prostřednictvím národního rámce financování a různých fondů EU, včetně Nástroje pro oživení a odolnost, zvýšené úsilí Slovinska napomůže k dosažení dlouhodobých cílů strategie renovace, které mají snížit spotřebu energie v budovách.

(28) Významnou překážkou pro obnovitelné zdroje energie jsou ve Slovinsku i nadále povolovací a správní postupy pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů v rozvodné síti, a to včetně větrných elektráren. Ačkoli došlo k pokroku v reformě regulačního rámce, řízení týkající se životního prostředí a na úrovni obcí mohou stále trvat až několik let. Slovinsko nezaznamenalo žádný nárůst kapacity větrné energie za více než deset let a zavádění nové solární fotovoltaické kapacity se v roce 2025 ve srovnání s předchozími třemi lety výrazně zpomalilo. Vymezení oblastí pro zrychlenou instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, v nichž jsou povolovací a správní postupy účinně zjednodušeny a zkráceny, by mohlo přispět k výraznému urychlení zavádění. S dalším urychlením vyřizování žádostí a také překonáním místní opozice by navíc mohlo pomoci budování kapacit v podobě školení a dalších zdrojů, které by měly místní orgány k dispozici. Regiony, které postupně ukončují těžbu uhlí, zároveň čelí významným výzvám v oblasti spravedlivé transformace souvisejícím s hospodářskou diverzifikací, změnou kvalifikace pracovní síly a rozvojem infrastruktury pro čistou energii.

(29) Omezení sítě, zejména na úrovni distribuce, se začala zmírňovat, částečně díky realizaci investic z Nástroje pro oživení a odolnost. Udržení nepřetržitého začleňování decentralizovaných obnovitelných zdrojů a zároveň uspokojení rostoucí poptávky po elektřině z elektrifikace však bude vyžadovat výrazné zvýšení investic do rozvodné sítě, a to včetně digitalizace.

(30) Využívání udržitelné dopravy nadále zaostává za zbytkem EU a závislost na osobních automobilech je stále velmi vysoká. Dominantním zdrojem emisí skleníkových plynů, znečištění ovzduší a spotřeby energie v tomto odvětví je nadále silniční doprava. Všechny tyto hodnoty jsou nad průměrem EU. V rámci plánu pro oživení a odolnost, Nástroje pro propojení Evropy a programu politiky soudržnosti probíhá řada rozsáhlých investic v oblasti železniční dopravy a elektromobility. Stále je však třeba řešit nabídku a využití udržitelné osobní dopravy a pokračovat v investicích do odolné železniční infrastruktury podél koridorů TEN-T, včetně přeshraničních úseků, a v přípravě vysokorychlostních železničních tratí.

(31) Slovinsko je velmi zranitelné vůči rizikům souvisejícím s klimatem, zejména povodním, vlnám veder, suchu a lesním požárům, přičemž tato rizika jsou v jednotlivých regionech rozložena nerovnoměrně a mají negativní dopad na hospodářství a společnost země, která je těmto rizikům často vystavována. Navzdory rostoucím rizikům má Slovinsko stále jednu z nejnižších měr pojistného krytí proti extrémním jevům souvisejícím s počasím a klimatem v EU, což vede k nedostatečné finanční ochraně a poukazuje na potřebu rozšířit využívání mechanismů pojištění proti rizikům plynoucím ze změny klimatu. V roce 2025 přijalo Slovinsko nový zákon o klimatu, který významně posílil rámec správy záležitostí týkajících se přizpůsobení se změně klimatu. Jedná se však pouze o začátek procesu a účinné provádění souvisejících politik na vnitrostátní, regionální a místní úrovni stále zaostává. Provádění opatření na ochranu před povodněmi se opožďuje a přírodě blízká řešení se zatím systematicky neuplatňují ve všech odvětvích. Navzdory úsilí přetrvávají výzvy související také s modernizací vodní infrastruktury, obnovou roztříštěných sladkovodních ekosystémů, snížením znečištění vody a řešením zhoršujícího se stavu

slovinské přírody a ekosystémů, což nadále oslabuje odolnost země vůči změně klimatu a její vodohospodářskou odolnost.

(32) Přetrvávající nedostatek pracovních sil a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi podkopávají investice a konkurenceschopnost ve Slovinsku. Přibližně polovina podniků hlásí nedostatek zaměstnanců, přičemž míra volných pracovních míst je vyšší než průměr EU. Tento nedostatek prohlubují demografické změny, pracovní podmínky, nedostatky v dovednostech a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, a to zejména v oblasti vzdělávání, péče, informačních a komunikačních technologií, stavebnictví a vědeckých a technických profesích, které vyžadují dovednosti v oborech přírodních věd, technologie, inženýrství a matematiky (STEM). Slovinsko se potýká s výraznými nedostatky v oblasti digitálních dovedností, přičemž 63,9 % podniků hlásí nedostatek dovedností v oblasti IKT a digitální dovednosti dospělých zaostávají za průměrem EU. To brání digitalizaci podniků a představuje riziko pro rozvoj lidského kapitálu. Nejnovější průzkum PISA prováděný OECD a týkající se dovedností žáků odhalil znepokojivý klesající trend v úrovni základních dovedností a Mezinárodní studie počítačové a informační gramotnosti (ICILS) poukázala na nízkou počítačovou gramotnost. Vznikající nedostatek zelených dovedností bude dále vyvíjet tlak na trh práce, přičemž se předpokládá, že 40 % všech volných pracovních míst budou tvořit zelená pracovní místa. Slovinsko se při řešení nedostatku pracovních sil spoléhá na zahraniční pracovníky, kteří představují 16 % pracovní síly v zemi a podle prognóz dosáhnou do roku 2030 26 %. Slovinsko se však v porovnání s ostatními členskými státy EU potýká s problémy při získávání vysoce kvalifikovaných pracovníků, což může být způsobeno faktory, jako je výše příjmů, nízká úroveň digitalizace a začlenění na pracovišti ([16]). Překážkou pro přilákání, nábor a udržení talentů jsou nadále pomalé správní postupy pro pracovní migraci, potíže s uznáváním kvalifikace a sociální začlenění. V zájmu přizpůsobení se strukturálním změnám ve společnosti bude nezbytné dále sladit vzdělávací systém s potřebami trhu práce, plně využívat kvalifikovanou pracovní sílu poskytováním politických nástrojů na podporu plynulého přechodu mezi zaměstnáními, a to i u starších pracovníků a pracovníků s nízkou kvalifikací, a posílit integraci migrujících pracovníků na trh práce a do společnosti.

(33) Ačkoli novější údaje z šetření pracovních sil naznačují určitý pokrok mezi lety 2022 a 2024, účast dospělých na odborné přípravě je nadále nízká a výrazně pod průměrem EU (šetření o vzdělávání dospělých z roku 2022, Slovinsko: 26,5 %, EU: 39,5 %) a také výrazně pod vnitrostátním cílem Slovinska pro rok 2030, který činí 60 %. Je nezbytné rozšířit celoživotní učení a odbornou přípravu na celou dospělou populaci, včetně zranitelných skupin. Podíl dospělých Slovinců s alespoň základními digitálními dovednostmi se v roce 2025 dále snížil na 46,5 % (EU: 60,4 %) a zpomaluje digitální transformaci. Slovinsko se zavázalo k vypracování celostátního akčního plánu v oblasti dovedností; příprava však zůstává v počáteční fázi, takže je zatím předčasné hodnotit jeho potenciální dopad.

(34) Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění nástrojů financování Unie, a to i v kontextu evropského semestru, je i nadále nezbytné do procesu systematicky, smysluplně a včas zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

---

[16] Viz IMAD, *Quality of Life Report – Development Report 2025* (Zpráva o kvalitě života – Zpráva o vývoji 2025).

(35) V rámci plánů pro oživení a odolnost vstoupila v lednu 2025 v platnost slovinská reforma mezd ve veřejném sektoru, která postupně zvyšuje mzdy ve veřejném sektoru, a to včetně mezd zdravotníků, pracovníků dlouhodobé péče a učitelů. Současně se mzdovou reformou byl v říjnu 2025 zaveden nový příspěvek na zimu a v lednu 2026 byla zákonná minimální mzda zvýšena o 16 %. V roce 2024 Slovinsko rovněž zavedlo opatření ke zlepšení personálních a pracovních podmínek v oblasti zdravotnictví a dlouhodobé a sociální péči, jako jsou stipendia pro zdravotnické a sociální profese, usnadnění uznávání odborné kvalifikace zahraničních zdravotnických pracovníků a pilotní program stáží pro zdravotní sestry (2024–2026), ale většina těchto opatření ještě nebyla plně provedena. V tomto ohledu přetrvává nedostatek pracovních sil a dovedností, přičemž přibližně 80 % zaměstnavatelů v těchto odvětvích hlásí potíže s hledáním pracovníků, což brání přístupu a efektivnímu poskytování služeb zdravotní a dlouhodobé péče, a to i ve vylidňujících se regionech. Slovinsko má již nyní nízký podíl zdravotnických a sociálních pracovníků na celkové zaměstnanosti ve srovnání s průměrem OECD (7 % oproti 9,3 %, údaje z roku 2021) a méně zdravotních sester a lékařů na obyvatele, než je průměr EU. Pracovní podmínky ve zdravotnictví a v odvětví dlouhodobé péče jsou náročné kvůli vysokému pracovnímu zatížení současného personálu, včetně delší pracovní doby, směn a noční práce, což přispívá k vyšší fyzické a emocionální zátěži a častějším nemocenským dovoleným ([17]). Bez naléhavých politických opatření se očekává, že se situace zhorší v důsledku stárnutí populace, odchodu zaměstnanců do důchodu a odlivu pečovatelů do zahraničí nebo jiných profesí. S nedostatkem pracovníků se potýká i učitelské povolání, což je do značné míry způsobeno nízkou prestiží této profese a také administrativní zátěží.

(36) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2026 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny na rok 2026, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Slovinska pomáhá doporučení č. 1 provést první, druhé a třetí doporučení týkající se eurozóny, doporučení č. 2 pomáhá provést čtvrté doporučení týkající se eurozóny, doporučení č. 3 pomáhá provést sedmé, osmé a deváté doporučení týkající se eurozóny, doporučení č. 4 pomáhá provádět sedmé doporučení týkající se eurozóny a doporučení č. 5 pomáhá provést páté doporučení týkající se eurozóny.

(37) Vzhledem k zásadní úloze lidského kapitálu při zvyšování konkurenceschopnosti a strategické autonomie Unie doporučila Rada v roce 2026 členským státům, aby urychleně přijaly opatření k řešení strukturálních problémů souvisejících s lidským kapitálem v oblasti dovedností a vzdělávání, které brání konkurenceschopnosti. Doporučení pro jednotlivé země 2026 určená Slovinsku mohou přispět k provádění doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii,

DOPORUČUJE Slovinsku v letech 2026 a 2027:

1. S ohledem na odchylku zaznamenanou do roku 2025 a na významnou odchylku, kterou Komise předpokládá pro rok 2026 oproti doporučenému stropu čistých výdajů, přijmout opatření ke kontrole čistých výdajů tak, aby byla dodržena

[17] Podle slovinského Institutu zdravotního pojištění činila průměrná ztráta pracovních dnů na jednoho zaměstnance z důvodu nemocenské dovolené v roce 2022 31,20 dne. Ze závěrečné zprávy Ministerstva zdravotnictví o podpoře povolání v oblasti dlouhodobé péče (2024) vyplývá, že v dlouhodobé péči pracuje 40 % personálu více než 41 hodin týdně a 10 % více než 46 hodin týdně.

maximální tempa růstu doporučená Radou dne 21. ledna 2025, a zároveň využít flexibility podle národní únikové doložky pro vyšší výdaje na obranu. Posílit výdaje na obranu a připravenost a zároveň zajistit efektivitu výdajů a postupně upravit rozpočet tak, aby byly udrženy strukturálně vyšší výdaje na obranu. Zajistit, aby veškerá opatření přijatá ke zmírnění dopadů zvýšení cen energií byla dočasná, zaměřená na ochranu zranitelných domácností nebo na řešení potřeb energeticky náročných podniků, zachovávala pobídky k úsporám energie a jejich fiskální náklady byly současně slučitelné se závazky podle fiskálního rámce EU. Vyvážit daňové příjmy směrem k udržitelnějším zdrojům podporujícím růst. Zlepšit efektivnost veřejných výdajů, zejména prováděním přezkumů výdajů v největších oblastech výdajů.

2. Zajistit kontinuitu reforem a investic prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Udržet dynamiku provádění v rámci programů politiky soudržnosti, v příslušných případech na základě přerozdělení zdrojů na strategické priority a flexibility v přezkumu politiky soudržnosti v polovině období.

3. Zjednodušit regulaci, zlepšit regulační nástroje a snížit administrativní zátěž podniků, včetně některých služeb a regulovaných povolání, a snížit překážky obchodu se službami. Posílit konkurenceschopnost podporou dynamiky podnikání a vytváření rychle rostoucích podniků zlepšením podmínek pro kapitálové investice, včetně investic rizikového kapitálu, pro institucionální investory, jakož i pro investice do výzkumu, vývoje a inovací, a to i mimo region hlavního města.

4. Urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie a ukládání energie, mimo jiné zjednodušením a urychlením správních a povolovacích postupů. Posílit infrastrukturu elektrické sítě na úrovni distribuce a zavádět součásti inteligentní sítě. Kromě toho urychlit zavádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti, zejména ve stavebnictví. Podporovat elektrifikaci a digitalizaci odvětví dopravy a zaměřit investice na udržitelnou dopravu, zejména na železniční síť TEN-T a rozvoj městské mobility a osobní dopravy, a to s ohledem na regionální rozdíly. Dále posilovat odolnost vůči změně klimatu a vodohospodářskou odolnost prováděním cílených opatření pro přizpůsobení se změně klimatu a na ochranu životního prostředí.

5. Řešit nedostatek pracovních sil posílením poskytování a získávání dovedností a kompetencí, včetně základních dovedností žáků, dalším sladěním vzdělávacího systému s potřebami trhu práce. Urychlit postupy pro udělování pracovních povolení a uznávání kvalifikace zahraničních pracovníků, včetně vysoce kvalifikovaných osob. Podporovat celoživotní učení, prohlubování dovedností a změnu kvalifikace dospělých, včetně základních digitálních dovedností. Dále zlepšit nemzdové pracovní podmínky, zejména v oblasti zdravotní, sociální a dlouhodobé péče a v oblasti výuky.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně